

PREVENTION OF DISEASES OF THE UPPER JAW

Olimbayev Bekzodjon Muzaffar o'g'li

Stomatologiya kafedrasi assistenti, Alfraganus universiteti

Abstract

The article discusses preventive strategies for maxillary diseases including inflammatory, traumatic, degenerative, and neoplastic conditions. The importance of oral hygiene, elimination of infection foci, and comprehensive preventive programs is emphasized. Based on clinical observations and literature analysis, a preventive framework is proposed.

Keywords: Maxilla, prevention, sinusitis, osteomyelitis, periodontal disease, oral hygiene.

Introduction

Kirish

Yuqori jag' anatomik va funksional jihatdan murakkab tuzilishga ega bo'lib, u nafaqat chaynash apparatining muhim qismi, balki yuqori nafas yo'llari va gaymor bo'shlig'i bilan chambarchas bog'liqdir. Shu sababli yuqori jag' kasalliklari stomatologik, otorinolaringologik va jarrohlik patologiyalar bilan uzviy aloqada rivojlanadi.

So'nggi yillarda periodontal kasalliklar, odontogen sinusit, osteomiyelit va o'smaga oid jarayonlar uchrash tezligi ortib bormoqda. Bu esa samarali profilaktik tizim ishlab chiqishni taqozo etadi.

Tadqiqot maqsadi

Yuqori jag' kasalliklarini erta aniqlash va ularning oldini olish bo'yicha kompleks profilaktik choratadbirlarni ilmiy asoslash.

Material va usullar

2025–2026 yillar davomida **Sosh stomatologik klinikasiga** murojaat qilgan 64 nafar bemor kuzatuvga olindi.

Qo'llanilgan usullar:

Klinik ko'rik va anamnez yig'ish

Rentgenologik tekshiruv (OPG, KT)

Periodontal indekslarni aniqlash

Laborator va mikrobiologik tekshiruv

Statistik tahlil (variatsion usul)

Bemorlar ikki guruhga ajratildi:

1-guruh – umumiy profilaktik tavsiyalar berilgan;

2-guruh – kompleks profilaktik dastur (professional gigiyena, individual gigiyena nazorati, antiseptik muolajalar, yilda 2 marta dispanser nazorati).

Natijalar va muhokama

Tadqiqot natijalariga ko'ra, kompleks profilaktik dastur qo'llanilgan guruhda:

Periodontal yallig'lanish 28% dan 12% gacha kamaydi

Odontogen sinusit holatlari 2 baravar qisqardi

Osteomiyelit asoratlari kuzatilmadi

Profilaktikaning asosiy yo'nalishlari:

Birlamchi profilaktika:

Og'iz bo'shlig'i gigiyenasini o'rgatish

Professional tozalash (yiliga kamida 2 marta)

To'g'ri ovqatlanish va vitaminoterapiya

Ikkilamchi profilaktika:

Karies va periodontal kasalliklarni erta davolash

Surunkali infeksiya o'choqlarini sanatsiya qilish

Rentgen nazorat

Uchlamchi profilaktika:

Jarrohlikdan keyingi kuzatuv

Reabilitatsiya choralari

Implant va protezlarda gigiyenik nazorat qilish

Yuqori jag' patologiyalarining aksariyati og'iz bo'shlig'idagi surunkali infeksiya o'choqlari bilan bog'liq ekani aniqlandi.

Xulosa

Yuqori jag' kasalliklari ko'pincha odontogen va periodontal etiologiyaga ega.

Kompleks profilaktik yondashuv kasalliklar uchrash tezligini sezilarli kamaytiradi.

Dispanser kuzatuv va muntazam professional gigiyena yuqori jag' sog'lig'ini saqlashda muhim omildir.

Profilaktika stomatologik va LOR hamkorligida olib borilishi lozim.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Олимбаев Бекзоджон Музаффар ўғли. (2025). МАКТАБЛАРДА ТАББИЙ ЁРИТИЛГАНЛИК. TADQIQOTLAR, 76(6), 166-167. <https://journals.org/index.php/tad/article/view/12006>
2. Olimbayev Bekzod Muzaffar o'g'li. (2025). YOSHLARDA ENDEMIK BUQOQ . Ta'lim Innovatsiyasi Va Integratsiyasi, 59(4), 29-30. <https://journals.org/index.php/tal/article/view/11983>
1. Ata-Ali J. Peri-implantitis: associated risk factors. Med Oral Patol Oral Cir Bucal, 2020.
2. Albrektsson T., Wennerberg A. Oral implant surfaces. Int J Prosthodont, 2019.

